

Ч. 26 (160)

Львов, четверг дня 15 липня (2) 1937

Рок IV.

Орган Лемковского Союза

Выходит в каждый четверг.

Редакция и администрация в Крыници. — Адрес „Лемко“ Крыница.

Не зашмаряйме старой приодіvy.

Напевно неоден с читателей повіст, же ніт зmysla писати о таких річах, як приодіва. От, кождий одіват того, шо ся му подабат и ест добро, — о чом ту писати.

Однако, коли призадумаме ся над тым ліпше, придеме до переконаня, же приодіва отримує велику роль в організаційном житю людей. Што ж інше, як не одеж ест основом організаційного життя войска?

Нёдаром в каждой армии точно опреділяют, як має выглядати мундур и перестерігают, штоби каждый воїк был одітый ведля припису. Мундури вводят также в школах, поліції, граничной стражі и урядах, бо уважают, же уж сам мундур будит у других поважань, а самых тих, котры носят мундур, примушают до шанования своего уряду. Мундур отже луичт людей того самого заводу и причинят ся до их организации.

Таким мундуром для хлопа ест гуня, чуга и друга старосвітка, приодіва. Хлоп, одітый в гуню, жена в қабаті, представляют ся всім, кто их лем видит, же сут газдами, властителями грунту и маєтку, а не якыаси пройдисвітами и бездомными волокитами.

Бесідуючи с людьми на туту тему, чул я и таке, же гдеяки не носят гуні, лем сурдут, бо як сут в сурдuti, то им бесідуют „пане“, а при гуні „газдо“.

Тым можна лем одно сказать, же тепер так ся приняло слово „пан“ же направду ніт, як то гварят, „кому свиней пасти“. Всьо паны и паны! И так пан босий, пан обдертий, пан полатаный, пан дзоравый, пан дзяд, пан ощущет, пан цыган, пан злодай и т. д., все лем пан и пан, так, же правдивого пана може туто аж и разити.

Прото тыж назва „газда“ або „господар“ не лем ест отвітнійша, але и почетна, бо она уж сама собом бесідует, чим ест носячий туту назву. Назва тата означает, же то ест правдивый пан, котрый має свой власный маєток и котрого тяжкий труд приносит хосен другим и державі.

Штоби того правдивого пана (хлопа) не мішати с „панами дзядами“, повинен он носяти свой мундур — свою народну одеж. На

Виду того, же поділ тот буде вимагати

ни други брати примір и дати попити собі такы самы гуні и холоши. Стас ся туто тепер можливе, бо населене гор повертає до хову овец и приходить до власной волни.

Одежи той ест по наших селах штотраз меньше, але она ище не загнула цілковито.

В каждом селі ест ище пару хлонов, одіваючих ся в старосвітку приодіву. От них повин-

ни дагогичном будут понижены оплаты школьны.

Добре учаи ся ученики могут также достати

знижку школьной оплаты або аж и могут бы-

ти от неї освобождены. Знижки достанут та-

же сыны заслуженых воинных, инвалидов

и т. д.

Треба лем позбыти ся фальшивого стыду,

а прийдеме зас до дешевої, доброї и красной

приодіви, котра отличит хлопа от ріжних „па-

нов дзадов“.

—оо—

РЕФОРМА ШКОЛЬНА.

Министер Народного Просвіщеня подписал ряд роспоряджень относительно введення в жите загальнай школьной реформы в 1937—38 року школьном.

С днем 1. вересня повстане один новий о-круг школьный, так, же буде их разом 9. Министерство выготувило уж спис прыватных гімназий и школ, котры достали права школ державных. В цілой Польщі ест таких школ 720.

В гдеяких лицеях, меже иншими и в пе-

дагогичном будут понижены оплаты школьны. Добре учаи ся ученики могут также достати знижку школьной оплаты або аж и могут быти от неї освобождены. Знижки достанут также сыны заслуженых воинных, инвалидов и т. д.

Реорганизованы будут также школы фаховы. Будут введені новы 3-клясовы фаховы школы низши для тих, котры окончили школу всенародну 2-го и 3-той степени.

—оо—

Дальши аресты в Росии.

В Росии арестує ся дальше масу людей, занимающих размаиты становиска и клеймит ся их назвом „врагов народа“.

В послідном часі газеты доносят о числен-

ных арестах в трусті нафтяном. Газета „За Индустріализацию“ подае, же в нафтяном трусті уж от 10-ех літ была ведена акция шкодлива, котру аж тепер удало ся уявнити.

Палестыну мают поділити на три части.

Правительство в Англии постановило уж поділити Палестыну на три части: **арабску, жидовску и мандатову**. Як доносят газеты жидовски, поділ тот має представляти ся слідуючо:

Держава жидовска в Палестыні обыйме цілу Галилею, Ерек Езреель, а также ровнину вздолж моря Середземного. Пристань Гайфа припадат жидам. Терен мандатовый буде обнимати Єрусалим, Вифлеем, Назарет и утвореный корыттар, котрый получит Єрусалим с портом Яффом, котрый однак буде портом арабским.

До державы арабской має належати решта Палестыны.

В виду того, же поділ тот буде вимагати

перенесеня многих родин арабских, правительство англицьке ухвалило признati правительству арабскому 2 миллионы фунтов штерлингов на кошты перенесеня.

Проект tot не припал до вподобы ани крайним националистам арабским, ани сьюністичной организаций жидовской. В Палестыні протестуют арабы, в Европі жиды. Арабы грозят борбом с властями и войском В. Британіи, жиды розвивают агитацию в газетах и дыльшоматичных кругах.

Незадоволене ест выклікане віроятно тым, же місца святы, як Єрусалим, Вифлеем и Назарет выключено с держав, так жидовской, як и арабской и отдано под мандат Великої Британії.

ПОЛОЖЕНЕ В ИСПАНИИ.

Бої в Іспанії не устають. На фронті Гуадалаяра войска правительства посунулися о $\frac{1}{2}$ кільометра на захід від дороги арагонської.

На фронті середнім не приходило до важливих боїв. Республіканська артилерія остріливала повстанчі позиції недалеко дороги з Естрамадура до Карабанхель.

На півдневому фронті правительства артилерія бомбардувала Толедо і околицю. На фронті Харама панує праві цілковитий спокій. Атаки повстанців сут праві повздережані і тепер акція обмежується там лем до дробних борб патролей.

—000—

Отпружене на Далеком Всході.

В попередньому тижні здавалося, що война між СРСР і Японією є неминучима. На Амурі пришло навіть до боїв між войсками союзниками і манджурськими і союзними войсками острови на Амурі.

Союзники відступали зі занятих островів, але СРСР має дальнє претензію до тих островів і території Кан-Шан-Цзу і тому конфлікт тут буде рішений в дорозі дипломатичної.

Колхозни господарства розваляють ся.

Московська „Правда“ доносить, що трактори в Турском районі бездійствують, бо не мають палива. Ведеться офіційних даних, доходність колхозів падає уж з року 1934.

За один день роботи колхозники доставали в 1934 р. 2,6 кг. зерна і 23 коп., в 1935 р. 0,5 кг. зерна і 29 коп., в 1936 р. 0,95 кг. зерна і 29 коп.

В минувшому році 5.401 колхоз не заплатило колхозникам ніч за роботу, а 3.303 колхози заплатили менше, як ся належало. Колхози не платять прото, бо не достають грошей отих, котрим доставляють рольни продукти.

В дні 1. січня т. р. должна колхозам суза грошей виносила понад 5 мільйонів рублів.

Планно розділяють рольни машини. Сутінки, же райони зернови достали машини для льну, а районам, где управлює лен, прислано машини для зерна. Машини стоять безчинно, бо не присылають палива, хоць бензина лежить на складах.

Приводячи тіоти факти „Правда“ обвиняє

районні партійні комітети, за то, що вони позволили „врагам народу“ і „шкодникам“ довести колхози до такого стану.

В Німеччині зберают отпадки.

Ген. Геринг, руководитель переведення 4-ох літнього господарчого плана в Німеччині видал заряджене, приказуюче зберати всякі кухонні отпадки, котрі має ся переробляти на корм для статку. Припускають, що при умілому використанні кухонних отпадків удастся им уладити справу викормлення мільйона статку.

Дотеперешні проби дали добри результати. С Лейбцига доносять, що там за три місяці потрафили собрати 34 вагони кухонних отпадків. От жовтня минувшого року собрано і отдано до переділки 88 вагонов кухонних отпадків, котрі до того часу пропадали безхосенно.

В том часі дають ся чути вистріли в честь нового короля.

Король сідат на троні і принимат циганських достойників, котрі кланяют ся низко і складают дары. Циганки обсыпуют его квітів. На том церемонія кончит ся.

Король видал зараз по коронації перше заряджене і іменувал своїх міністрів, а іменно міністра просвіщення, справ внутренніх, фінансів, справ заграницьких і колонії. Кореспондентам газет повіл, же буде стриміти, щоби цигане достали колонію в Абисинії, там осіли і перестали вести волокитське жите.

Не знати однак, чи потрафит он свої пляні перевести, бо родина вмерлого короля, а іменно Рудольф Квек, тестъ старого короля і синъ того короля Рышард Квек не признают выбору Януша Квека на короля, называют єго крутарем и самозванцом и приготовляют ся до борби с ним.

Рудольф Квек и єго родина мають велике значене серед циганов и их угрозы могут сильно потрясти троном нового короля.

—000—

Українці хотят утворити блок меншинства.

В політичних кругах Варшави коментують живо артикул, поміщений в „Ділі“, котрый высунул проект утворення блоку меншинства і пропонує союз з юдівськими організаціями.

„Діло“ подає, що такий блок може принести національним меншинствам громадні користі.

Варшавські газети подають, що є ще то про-ба утворити блок з р. 1922. Але тепер умови ся змінили, бо тепер меншинство німецьке но-сить характер явно против-жидовський, а склад блоку пропонованого через українців предвиджат жидов.

Офера „Діла“ буде заинтересоване та-же и тим, що українці ведуть тепер свою го-сподарчу акцію — звернену явно против жидам.

БАНДЫТЫ ПРИПЕКАЛИ СТОПЫ СВОЕЙ ЖЕРТВЫ.

В селі Виняри коло Калиша напали на одного газду бандити і почали єго бити, што-бы примусити го до видання грошей. Коли на помоч пришла жена, бандити перевернули її і почали припекати єї стопи росогрітым до червена желеzem.

Мучена страшно жена, котрой бандиты зломили пару ребер, визнала наконец, що гроши сут зашити в сурдuti мужа. Бандиты зра-бовали 309 злотых і утекли.

ЗНАХОРКА ПОЛАМАЛА ДІТИНІ БЕДРА.

В одном селі коло Лодзи почал рости горб однорочні дітіні місцевого господара Виснев-ского. Занепокоєна тим маті пошла с діти-ном до місцевої знахорки Маріянни Єзер-ской, котра почала дітіні простовати кости. В часі „простовання костей“ знахорка зломила дітіні дві бедрові кости. Знахорку арестовано.

Стадо голубов в борьбе со штормом.

Вітерница затопила их в морі.

Послідна буря, яка шаліла на Балтійському морі з особенном силом атаковала кусник поль-ского побережя в місці от Карви до Геля. О розмірах урагана свідчить найлучше невстрі-чаний случай загнання до моря стада голубов зложеного з 48 штук. Голуби належали до од-ного газду з Карвинських Болот.

Перелітаючи над берегом птахи, дostaли ся в гоздушний вир, т. зв. „сані“, котрый порвал ціле стадо до гори а пак шмарил их на море. Над самом водом голуби потрафили ся подорвати в гору, але ударила на них пару-метрова волна. С цілого стада oцілil лем оден голуб. Але і тот затонул, бо кружил он долго над тим місцем, где затопили ся єго побра-тими и нова волна порвала єго.

Трагичної борбі стада голубов з ураганом приглядало ся пару рыбаков.

Морський уряд начал направляти шкоди на полуострові Гель и Великой - Веси. Берег укрі-пят ся галузем, паликами, фашином и каме-нями, бо тепер приходить час сильных штор-мов, котрі могут оказати ся опасны, особенно от сторони открытого моря.

—000—

Що чути в світі.

Жадат заплаты от мужа. Француска адвокатка Мария Верон выступила с новым кличом об'єдненя жен в цілі выборотя собі нових прав от своих мужей.

Жаданя, які висувають она суть слідуючи: 1) Муж має платити жені за роботу; 2) Жена єст обов'язана робити лем 40 годин на тиждень; 3) Жена має мати кожного року вакації, платны через мужа; 4) Жені прислугує право до емеритури, платной через державу. Інакше, отношеня жены до мужа мають быти оверти на основі отношень роботника до роботодателя. Чи таки жаданя жен приймут ся — не знати.

Пиво на години. Оден корчмар в Даляс в Тексасі, придумав оригінальний спосіб притягнення гостей. Он заявил своїм клиентам, же буде продавати пиво на години. Отбываєт ся тут так: Входячи до корчми купує ся за 60 центов билет, на котром єст означена година. От того часу має ся право через годину выпити тилько пива, кілько лем може и захоче. Если по годині, ктosi хоче дальше пити, мусить висунути новий билет.

Дітина спасена чудом. В одном селі Злученых Держав притрафил ся незвичайний випадок. Баба прала лахи на ріці, а недалеко на траві лежала овинена в колдерку бій двомісячна дітина.

Нагло баба услышала голосний шум крил, обозріла ся и с перераженем спостерегла, же величезний орел уносить в клові бій дітину. Не помогли крики людей, орел полетіл в гори. Минуло пару годин. Мати оплакала уж свое отроча, коли нагло повідомлено ю, же о пару десят кільометров от місца приключення найдено на склі дітину. Была цілковито здрава, весела и не мала жадних слідов захрапання.

Молодята мають разом 22 роки. В Призрен, на границі Албанії и Югославії отбыло ся недавно оригінальне весіле, бо молода мала єсього лем 10 літ, молодий был от ней о 2 роки старший. Обоє молодята суть магометанами и ходят ище до народной школы.

Пияки голосують за заказом пияти и продажи алькоголю. Во всіх Злученых Державах Польн. Америки, а єст их 48. было заказане продавати и пияти алькогольови напитки. Пак по 14-ох роках заказ тот знесено в році 1933.

в 36-ох державах, а ище походивше в 7-ох державах. В інших 5-ох державах заказ тот єст удержаный до тепер.

До таких держав належит и Міссісіпі, Там пиво, вино и палюнка суть заказаны. Але помимо того що там впитки и трафят ся часто, же добре подпиты люде идут до вибратильных будынков и голосуют за удержанем заказу пияти и продажи алькоголю.

Вісти с краю.

Подешевіли сірники. Акційне Товариство для експлоатації державного сірничного Монополя в Польщі доносит, же от 1. липня 1937. року подешевіють сірники о 20%, в виду чого пуделько сірников, котре дотепер коштовало 10 гронаш, буде коштовати 8 гр., а пуделько мале, за котре платило ся 5 гр., буде коштовати 4 гр.

Забил жену в Суді. В окружном суді в Тарнові Петро Кулис, ждучи на корытарі на роспачате судової сепараційной росправы, почал ся вадити со своїм женом 31-літнем Стефанію и старал ся ю нагварити до погоды. Коли она категорично заявила, же не буде дальше с ним жити, он винійл револьвер и стрілив єй в голову. Убийцу обезоружено и арестовано, а жену в безнадійном стані отвезено до шпиталя.

ВАЖНЕ ДЛЯ ДЯКОВ.

Повідомляю интересованих кандидатов на дяков, а также неиспытovanых дяков, желающих здати испыт, што

дня 16. серпня 1937 открываю
3—4 МІСЯЧНИЙ КУРС ДЯКОВСКИЙ.

По окончанию курсу кандидаты поддаутся испытанию в Мысцові перед Комисіоном делегованом через Апостольську Адміністрацію.

Платня за науку 15 злотых місячно.
По близши информации звертати ся под. адр.
МИХАИЛ ФЕЦИНА
пів. церк.
МЫСЦОВА — поча Жмігород.

В прекрасной горской курацийной місцевости повіта горлицького иде на продаж

НОВА ВИЛЛЯ
о 5-ох покоях с верандами и сутеренах.

В кухні водопроводы. Вилля умебльювана. До виллі належит ярнний огород и 2 морги управлениго и засіяного поля. Полный инвентар господарский живий и мертвый.

Близши информации у настоятеля
РУСКОЙ БУРСЫ В ГОРЛИЦАХ.

КТО ХОЧЕ ЗАБЕЗПЕЧИТИ СЕБЕ НА СТАРОСТЬ И РОДИНУ
ОТ НУЖДЫ И ГОЛОДА, АБО ЗЛОЖИТИ ДІЯМ ВІНО.

НЕХАЙ ЯКНАЙСКОРШЕ

за асекурує ся
в асекураційном Товаристві
ВИТА и КРАКОВСКЕ
во ЛЬВОВІ

Асекурацию принимают на цілой Лемковщині
представителі: гг. Осиф Ямовицкий — Крыница - Село
и Михаил Перелом — Сянок.

КУПЛЮ ВЕЛИКУ ИЛЮСТРОВАНУ БИБЛИЮ

О. МАЩАКА,
Адресовати до адміністрації „Лемка“
Крыница.

„Выкрои, выполнити и надати на почту!“

Отвіт. редактор: Гарас
Громосяк в Крыници.
Типографія А. Гольдмана
во Львові, Сикстуска 19.

Nr. Listy rozrachunkowej
wpisał
sprawdził

Nr. listy rozrachunkowej

dzien
nadania

(подпись справджающего)